

CY000NIC017 - ΥΔΑΤΟΦΡΑΚΤΗΣ ΚΟΤΣΙΑΤΗ

Περιγραφή

Ο υδατοφράκτης Κοτσιάτη NIC017 βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων της κοινότητας Μαθιάτη, σε απόσταση 3.59km βόρεια από το κέντρο της.

Κατασκευάστηκε στη κοίτη του ποταμού Γιαλιά το 1949. Πρόκειται για χαμηλό πέτρινο φράγμα ύψους 6 m, του οποίου ο μικρός ταμιευτήρας έχει επιχωματωθεί από φερτά υλικά με το πέρασ των χρόνων (1). Το φράγμα τροφοδοτείται από τη λεκάνη απορροής και η παρουσία του νερού είναι μόνιμη. Πρόσφατα είχε προταθεί η δημιουργία νέου μεγαλύτερου υδατοφράκτη του Φράγματος Ιδαίου, με βάση τα σχέδια του οποίου, ο Υδατοφράκτης θα καλυπτόταν εξ' ολοκλήρου από την πλημμυρική λίμνη του καινούριου φράγματος (1). Το έργο δεν εγκρίθηκε από την Περιβαλλοντική Αρχή.

Η βιολογική του αξία είναι μεγάλη. Το σύνολο του βιολογικού περιβάλλοντος της περιοχής έχει αυξημένη οικολογική αξία αναφορικά με τη βιοποικιλότητα, λόγω της συγκέντρωσης επιφανειακών λιμναζόντων γλυκών υδάτων.

Η βλάστηση που απαντάται στον υγρότοπο περιλαμβάνει δεντρώδη/ θαμνώδη είδη όπως *Nerium oleander*, *Rubus sanctus*, *Salix alba*, *Tamarix* sp., καλαμιώνες με *Arundo donax*, *Phragmites australis* και *Typha* sp., και υγρολιβαδική με *Juncus* sp. Στη πανίδα καταγράφηκε ένα είδος αμφιβίου ο *Pelophylax bedriagae*, και ένα είδος ψαριού το *Carassius auratus*. Στα πλαίσια του Προγράμματος Μέτρων που εκπονήθηκε κατά τη Πρώτη Διαχειριστική Περίοδο για Υδάτινα Σώματα που εμπίπτουν στις πρόνοιες της Οδηγίας Πλαίσιο 2000/60/EK περί Υδάτων, για την διατήρηση των πληθυσμών των αμφιβίων στην περιοχή Υδατοφράκτη Κοτσιάτη κρίνεται απαραίτητη η προστασία των υδάτων του ποταμού από πιθανή μελλοντική ρύπανση (συνεχώς) και η διατήρηση της υπάρχουσας παρόχθιας βλάστησης

(συνεχώς) (2). Βιβλιογραφικές αναφορές σημειώνουν την παρουσία της νεροχελώνας *Mauremys rivulata*, στον υδατοφράκτη. Βάσει μελέτης που υλοποίησε το Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών στην περιοχή ενδέχεται να απαντούν τουλάχιστον 37 άτομα του είδους (1). Το είδος περιλαμβάνεται στα Παραρτήματα II και IV της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την προστασία Οικοτόπων και Ειδών 92/43/ΕΟΚ, στο Παράρτημα II της Σύμβασης της Βέρνης. Επίσης προστατεύεται από τον εθνικό νόμο Ν.153(Ι)/2003. Η κατάσταση διατήρησης της νεροχελώνας στην Κύπρο έχει χαρακτηριστεί ως μη-ικανοποιητική-κακή (U2) (3). Ο Υδατοφράκτης αποτελεί ένα πολύ σημαντικό βίοτοπο για τη διατήρηση του είδους.

Στη λεκάνη απορροής υπάρχουν πολλές εκτατικές καλλιέργειες και κυνήγι.

Ο υγρότοπος εμπίπτει στον Τόπο Κοινοτικής Σημασίας του δικτύου Natura 2000 «Άλκυος Ποταμός - Άγιος Σωζόμενος» με κωδικό CY2000002 (δορυφορικό πολύγωνο που εντάχθηκε στο δίκτυο για την προστασία της νεροχελώνας). Την ημέρα της επιτόπιας επίσκεψης ο Υδατοφράκτης υπερχειλίζει.

Περίοδος αναφοράς πρωτογενών δεδομένων: 18/03/2015

Απογραφείς: Α. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης

(1) Ατλαντίς Συμβουλευτική Κύπρου ΛΤΔ (2013). Δέουσα Εκτίμηση των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΔΕ) από την κατασκευή και λειτουργία του φράγματος Ιδαίου στον ποταμό Γιαλιά ΤΚΣ «Αλκυός Ποταμός - Άγιος Σωζόμενος» (CY 2000002).

(2) Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (2011). Εφαρμογή των Άρθρων 11, 13 και 15 της Οδηγίας Πλαίσιο Περί Υδάτων (2000/60/EK) στην Κύπρο. Παράρτημα II- Αναλυτικό Πρόγραμμα Μέτρων.

(3) EIONET- EEA

<http://bd.eionet.europa.eu/article17/speciesreport/?group=QW1waGliaWFucyAmfJlcHRpbGVz&country=CY®ion=> (Πρόσβαση 08/15)

Βιβλιογραφική Παραπομπή στο Υγροτόπιο Κύπρου:

Παπαθεοδούλου Α., Σεργίδης Λ., Μιχαήλ Κ., Emirzade T., Βίκτωρα Μ., Αναστάση Α. 2015 – (συνεχής ενημέρωση): Υγροτόπιο Κύπρου- Απογραφή των Κυπριακών Υγροτόπων. Δημοσιεύεται στο <http://www.cypriuswetlands.org>, πρόσβαση [ημερομηνία].

Γενικές πληροφορίες

Βασικές πληροφορίες

Τοποθεσία υγρότοπου:	Εσωτερικός
Τύπος υγρότοπου:	Τεχνητός
Φυσικός / Τεχνητός:	Υδατοφράκτης
Περιοχή (Ha):	1.56615
Hydrological interaction with other wetland:	Ναί - NIC109, NIC113,
Αλατότητα νερού:	Γλυκό
Είσοδος γλυκού νερού:	Χείμαρρος / Ρύακας
Επιφανειακή έξοδος νερού:	Έξοδος ελεγχόμενη από υπερχειλιστή
Υδροπερίοδος:	Μόνιμη

Γεωγραφική πληροφορία

Επαρχία:	ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Municipality/Community:	ΜΑΘΙΑΤΗΣ
Coordinates (WGS84):	33.334580 E - 34.993940 N

Βιολογική σημασία

Βιολογική σημασία:	Μεγάλη
--------------------	--------

Ramsar wetland types

Τύπος Ramsar	Κάλυψη (%)
2 -- Λιμνούλες αγροκτημάτων για άρδευση φυτών και εξασφάλιση νερού σε ζώα καθώς και μικρές δεξαμενές (< 80 στρέμματα)	> 95

Καθεστώς προστασίας και άλλοι χαρακτηρισμοί

Καθεστώς προστασίας

Κατηγορία καθεστώτος προστασίας	Υποκατηγορία καθεστώτος προστασίας	Ονομασία περιοχής	Κωδικός	Κάλυψη (%)	Νομοθεσία
Περιοχή Natura 2000	Ειδική Ζώνη Διατήρησης	ΑΛΥΚΟΣ ΠΟΤΑΜΟΣ – ΑΓ. ΣΩΖΟΜΕΝΟΣ	CY2000002	96	
Πολεοδομικό καθεστώς	Άλλο		Z3	98	

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες, Δραστηριότητες & Επιπτώσεις

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες

Τύπος Οικοσυστημικής υπηρεσίας	Οικοσυστημικές Υπηρεσίες	Κλίμακα Οφέλους	Σημαντικότητα
Προμηθευτικές υπηρεσίες	Γλυκό νερό		
Ρυθμιστικές υπηρεσίες	Ρύθμιση πλημμυρικών φαινομένων		
Ρυθμιστικές υπηρεσίες	Ρύθμιση υδάτων		
Υποστηρικτικές υπηρεσίες	Παροχή ενδιαιτημάτων		

Δραστηριότητες στον υγρότοπο

Δραστηριότητες	Ένταση
010 = Διατήρηση οικοτόπων	Μεγάλη
090 = Άλλες δραστηριότητες διατήρησης	Μεγάλη
530 = Βελτιωμένη πρόσβαση στην περιοχή	Μικρή

Δραστηριότητες στη λεκάνη απορροής

Δραστηριότητες	Ένταση
090 = Άλλες δραστηριότητες διατήρησης	Μικρή
105 = εκτατικές καλλιέργειες	Μεγάλη
230 = Κυνήγι	Μικρή
530 = Βελτιωμένη πρόσβαση στην περιοχή	Μεσαία

Οικότοποι & Βλάστηση

Τύποι οικότοπων

Τύποι οικότοπων	Κάλυψη (%)
CY02 Καλαμώνες και κοινότητες υψηλών βούρλων (<i>Phragmites australis</i> , <i>Scirpus maritimi</i>)	26 - 50
5220*. Δενδροειδή <i>matorrals</i> με <i>Zyziphus</i>	
5330 Θερμομεσογειακές και προεργικές λόχμες	5 - 25
92A0 Δάση-στοές με <i>Salix alba</i> και <i>Populus alba</i>	

Τύποι βλάστησης

Τύπος βλάστησης	Κάλυψη (%)
Θαμνώδης / Δενδρώδης	< 5
Υγρολιβαδική	
Υπερδατική	> 95

Είδος

Χλωρίδα

Είδος	Κυριαρχία	Reference
<i>Arundo donax</i>	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
<i>Juncus</i> sp.	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
<i>Nerium oleander</i>	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
<i>Phragmites australis</i>	Συνκυρίαρχο	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
<i>Rubus sanctus</i>	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
<i>Salix alba</i>	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
<i>Tamarix</i> sp.	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
<i>Typha domingensis</i>	Συνκυρίαρχο	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015

Πανίδα

Ερπετά	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
<i>Mauremys rivulata</i> (Valenciennes, 1833)		Ατλαντίς Συμβουλευτική Κύπρου ΛΤΔ (2013).
Αμφίβια	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
<i>Pelophylax bedriagae</i> (Pallas 1771)		A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Ψάρια	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
<i>Carassius auratus</i> (Linnaeus, 1758)		A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015

Αναφορές

Ατλαντίς Συμβουλευτική Κύπρου ΛΤΔ (2013). Δέουσα Εκτίμηση των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΔΕ) από την κατασκευή και λειτουργία του φράγματος Ιθαλίου στον ποταμό Γιαλιά ΤΚΣ «Αλυκός Ποταμός - Άγιος Σωζόμενος» (CY 2000002).

EIONET- EEA

<http://bd.eionet.europa.eu/article17/speciesreport/?group=QW1waGliaWFucyAmIFJlcHRpbGVz&country=CY®ion>
(Πρόσβαση 08/15)

Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (2011). Εφαρμογή των Άρθρων 11, 13 και 15 της Οδηγίας Πλαίσιο Περί Υδάτων (2000/60/ΕΚ) στην Κύπρο. Παράρτημα ΙΙΙ- Αναλυτικό Πρόγραμμα Μέτρων.

Αντιπροσωπευτική φωτογραφία & Χάρτης

NIC017

ΥΔΑΤΟΦΡΑΚΤΗΣ ΚΟΤΣΙΑΤΗ/ KOTSIATI RESERVOIR**Πρόγραμμα απογραφής των υγροτόπων της Κύπρου/ Inventory of the wetlands of Cyprus**

Δεδομένα Χάρτη: Google, DigitalGlobe

Map Data: Google, DigitalGlobe

 Όρια Υγρότοπου/ Wetland's Boundaries

TERRA CYPRIA
Το Κέντρο Ιατρικά Προσταγείας Της Περιβαλλοντικής
Της Στήλης Conservation Foundation
Κέντρο Ζωής Κόσμος Υαφ

ΥΓΡΟΤΟΠΙΟ
Κύπρου